

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/89/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200951
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3823200951.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XXX, D. B., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XXX, D. B., zastúpenej zástupcom JUDr. Ing. Michalom Mladým, advokátom, so sídlom F. XXX/XX, G. a otca: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXX/X, F., o zvýšenie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/13/2023-165 zo dňa 11. januára 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prievidza zaviazal otca platiť zvýšené výživné pre maloletú A. v sume 280,- Eur mesačne s účinnosťou od 01. apríla 2023 vždy do 28. dňa predchádzajúceho mesiaca k rukám matky. Zameškané výživné za obdobie apríl 2023 až december 2023 v sume 1.440,- Eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 50,- Eur spolu s bežným výživným, vždy do 28. dňa predchádzajúceho mesiaca, od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia, pričom pri nezaplatení jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 a 2, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine keď konštatoval, že návrh matky na zvýšenie výživného je podaný dôvodne. Naposledy bola výška výživného upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp.zn. 18P/30/2014 zo dňa 16. septembra 2016, kedy súd výživné na maloletú A. zvýšil zo sumy 60,- Eur na sumu 120,- Eur, ktoré bol otec povinný platiť vždy vopred do 28. dňa predchádzajúceho mesiaca do rúk matky. Zároveň konštatoval zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného, od kedy uplynulo 9 rokov, z dôvodu veľkého nárastu cien základných životných potrieb, nákladov na výživu maloletej, ktorá už nie je žiačkou základnej školy, ale Strednej odbornej školy B. K. F., i s ohľadom na zdravotný stav maloletej A., ktorý si vyžaduje pravidelné návštevy u odborných lekárov, uhrádzanie poplatkov za jazdu na koni doporučenú od lekára a úpravu stravy z dôvodu intolerancie na niektoré potraviny s čím sú spojené zvýšené náklady na maloletú. Pri zvýšení vyživovacej povinnosti súd prihliadol i na pomery a ich zmenu na strane matky, ktorá má tri vyživovacie povinnosti, z toho aj voči vážne chorému maloletému synovi vo veku 2 a pol roka, ktorý je onkologický pacient. Matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke, nemôže pracovať, jej príjem predstavuje len rodičovský príspevok (383,80 Eur) a rodinné prídavky na 3 deti (180,- Eur), pričom výživu maloletej zabezpečuje i osobnou starostlivosťou. Inkaso, hypotéku na byt a ostatné náklady hradí partner matky, s ktorým má dve deti. V čase rozhodovania v predmetnej právnej veci otec maloletej nemal žiaden

príjem, nikde nepracoval. V marci 2023 vykonával krátkodobú prácu vo Švajčiarsku, kedy jeho príjem predstavoval 2.500,- frankov, kedy podľa tvrdení otca nemal uzavretú žiadnu zmluvu a žiadnu dohodu so zamestnávateľom a pracoval tam len krátko z dôvodu zdravotných problémov. Zo mzdy dosiahnutej vo Švajčiarsku vyplatil dlh na výživnom vo výške 1.220,- Eur. Na úrad práce sa prihlásil v júni 2023 bez nároku na dávku v nezamestnanosti, krátkodobo sa živil zberom železa, býval u kamaráta, ktorému neprispieval na poplatky spojené s užívaním bytu a stravoval sa u rodičov. Okresný súd prihladol i na to, že otec maloletej, ktorý má len jednu vyživovaciu povinnosť, neprispieva na výživu maloletej A. navyše (okrem vyživovacej povinnosti vo výške 120,- Eur mesačne) žiadnou sumou, darčeky maloletej nekupuje, nestretáva sa s ňou a nemá o ňu záujem. Zároveň nepracuje, avšak podľa tvrdení si prácu hľadá, čo preukázal len jedným potvrdením. Otec maloletej tvrdené zdravotné problémy nepreukázal a ani iný vážny dôvod objektívneho alebo subjektívneho charakteru, prečo by nemohol vykonávať pracovnú činnosť. Okresný súd vychádzal z potenciálneho príjmu otca, ktorý by zarobil (t.j. od 700,- Eur do 1600,- Eur), ak by vykonával prácu, k čomu zohľadnil ponuky voľných pracovných miest na úrade práce, ktoré by podľa tvrdení otca maloletej mohol vykonávať, a ktoré zodpovedajú jeho vzdelaniu, veku a kvalifikácii a akceptujúc návrh matky zvýšil výživné otca na maloletú na sumu 280,- Eur mesačne s účinnosťou od 01. apríla 2023. Nedoplatok na výživnom v sume 1.440,- Eur, ktorý vznikol za obdobie od 01. apríla 2023 do 31. decembra 2023 povolil splácať otcovi v mesačných splátkach vo výške 50,- Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

3. Proti tomuto rozhodnutiu, ktorým súd rozhodol o výške výživného na maloletú A. podala v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie matka (č.l. 171 spisu) z dôvodov podľa ust. § 62 ods. 1 CMP a § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a navrhla, aby krajský súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú od 01. apríla 2023 na 350,- Eur mesačne a otca zaviazal zameškané výživné splácať vo výške 100,- Eur spolu s bežným výživným, vždy do 28. dňa predchádzajúceho mesiaca, od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia, pričom pri nezaplatení jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Mala za to, že súdom určené výživné vo výške 280,- Eur je vzhľadom na preukázaný skutkový stav neprimerane nízke. Zatiaľ čo otec má len jednu vyživovaciu povinnosť, matka má vyživovacie povinnosti tri, pričom nie z vlastnej viny, z dôvodu dennej starostlivosti o vážne choré maloleté dieťa, nemôže vykonávať prácu s vyšším príjmom. Mala za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť na maloletú A. vyššie výživné, čo i s ohľadom na pomery a opodstatnené náklady maloletej a mieru inflácie považovala za nevyhnutné.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu matky (č.l. 178 spisu) zotrval na svojom prednese z pojednávania, ktoré sa konalo na okresnom súde dňa 11.01.2024.

5. Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania v odvolacom konaní podané neboli.

6. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Naposledy bolo vo veci úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletej rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/30/2014-115 zo dňa 16. septembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/4/2017-141 zo dňa 09. februára 2017, ktorým súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej A. na sumu 120,- Eur mesačne, s povinnosťou otca túto platiť vopred do rúk matky, vždy do 28. dňa predchádzajúceho mesiaca s účinnosťou od 01.09.2014.

8. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu matky skúmal či od poslednej úpravy výživného došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala i zmenu pôvodného rozhodnutia (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď otca s účinnosťou od 01. apríla 2023 zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou 280,- Eur mesačne.

9. Zmenou pomerov v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine nie je akákoľvek zmena, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/30/2014-115 zo dňa 16. septembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/4/2017-141 zo dňa 09. februára 2017), teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného, tak ako je tomu v predmetnom prípade, treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, čím sa okresný súd dôsledne zaoberal v odseku 42 napadnutého rozhodnutia, na ktoré dôvody odvolací súd v podrobnostiach odkazuje. Podľa názoru odvolacieho súdu za najčastejšie okolnosti zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho časového obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia a u detí nastúpenie ďalšej - vyššej formy štúdia, zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie, zmenu zdravotného stavu a iné.

10. Správne postupoval súd prvej inštancie pri určení výšky vyživovacej povinnosti na strane otca, keď pre zistenie skutočného stavu (§ 35 CMP) prihliadol i k počtu vyživovacích povinností na strane matky, ktorej od poslednej úpravy výživného pribudla vyživovacia povinnosť o vážne chorého maloletého syna, s ktorým je na rodičovskej dovolenke a nemôže pracovať.

11. Pokiaľ matka v podanom odvolaní namietala, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť na maloletú A. vyššie výživné, ako bolo určené v napadnutom rozhodnutí, s touto argumentáciou sa odvolací súd nestotožnil. V konaní pred prvoinštančným súdom bolo zistené, že otec maloletej nepracuje, pričom nepreukázal žiadny dôvod objektívneho alebo subjektívneho charakteru, ktorý by mu bránil vykonávať pracovnú činnosť, preto okresný súd správne na danú situáciu aplikoval ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) vychádzal z ponuky voľných pracovných miest na úrade práce, ktoré by podľa tvrdení otec maloletej mohol vykonávať, a ktoré zodpovedajú jeho vzdelaniu, veku a kvalifikácii, čím stanovil výšku výživného na maloletú v rozsahu 280,- Eur, ktorá aj podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca (pri zohľadnení ceny práce podľa voľných pracovných ponúk v rozpätí od 700,- Eur do 1600,- Eur mesačne), a preto napadnuté rozhodnutie v tejto časti potvrdil ako vecne správne.

12. Zároveň matka v podanom odvolaní namietala i výšku splátky zameškaného výživného žiadajúc túto stanoviť na sumu 100,- Eur mesačne, s ktorým návrhom odvolateľky sa odvolací súd nestotožnil majúc za to, že mesačná splátka zameškaného výživného v sume 50,- Eur, tak ako ju stanovil súd prvej inštancie, zohľadňuje majetkovú situáciu otca a zároveň neohrozuje výživu maloletej A., a preto i v tejto časti napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 CSP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).